

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania z przedmiotu biznes i zarządzanie – zakres podstawowy

Rok szkolny: 2025/2026

„Krok w biznes i zarządzanie” – program nauczania biznesu i zarządzania w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum – autor Marek Niesłuchowski

Klasa	1m technik mechatronik
Nauczyciel uczący	mgr Grażyna Kantor
Podręcznik	Krok w biznes i zarządzanie –T. Rachwał, Z. Makieła wydawnictwo Nowa Era

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Osoba przedsiębiorcza we współczesnym świecie: przedsiębiorczość w gospodarce rynkowej, kompetencje przedsiębiorcze i metody ich doskonalenia, umiejętności interpersonalne, praca zespołowa, kreatywne myślenie, rola innowacji w przedsiębiorczości.
Uczeń:

- 1) na wybranych przykładach identyfikuje cechy człowieka przedsiębiorczego, rozpoznaje je u siebie i określa związek zachowania się osoby przedsiębiorczej z szansami, jakie stwarza gospodarka rynkowa;
- 2) dostrzega znaczenie przedsiębiorczości, w tym innowacyjności i kreatywności, w życiu osobistym, społecznym i gospodarczym;
- 3) identyfikuje składowe kompetencje osoby przedsiębiorczej (w zakresie wiedzy, umiejętności, postaw) i zależności zachodzące między nimi, a także dokonuje analizy własnych kompetencji i przygotowuje plan rozwoju kompetencji przedsiębiorczych;
- 4) wyjaśnia rolę umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej jako składową kompetencji przedsiębiorczych oraz stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej we współdziałaniu z innymi;
- 5) rozpoznaje techniki wywierania wpływu na ludzi i stosuje sposoby obrony przed manipulacją;
- 6) stosuje techniki zarządzania czasem w pracy indywidualnej i zespołowej;
- 7) charakteryzuje etapy podejmowania decyzji i stosuje metody wspomagające ten proces;
- 8) wyjaśnia znaczenie pracy zespołowej, charakteryzuje główne bariery w budowaniu zespołu i organizuje jego pracę w celu realizacji określonego zadania;
- 9) wyjaśnia, na czym polega kreatywne myślenie i jego znaczenie w procesie identyfikacji szans rynkowych na nowe przedsięwzięcie biznesowe lub społeczne;
- 10) charakteryzuje najważniejsze bariery oraz stosuje techniki pobudzające kreatywne myślenie w pracy indywidualnej i zespołowej;
- 11) rozróżnia rodzaje i źródła innowacji, a także wyjaśnia na wybranych przykładach ich wpływ na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw na rynku.

II. Zarządzanie projektami: specyfika projektu, zakres, etapy i cele projektu, planowanie zadań projektowych, budżet i harmonogram działań, role w projekcie i podział zadań, podsumowywanie zadań projektowych.

Uczeń:

- 1) rozumie istotę projektu, identyfikuje i omawia poszczególne etapy projektu oraz charakteryzuje je na wybranym przykładzie;
- 2) definiuje cele projektu, wykorzystując technikę SMART;
- 3) wyróżnia zadania w projekcie i określa role w projekcie poszczególnych członków zespołu (na wybranym przykładzie);
- 4) przygotowuje harmonogram i prosty budżet projektowy na podstawie zebranych danych;
- 5) w czasie realizacji przykładowych zadań projektowych wprowadza zmiany do wcześniej zaplanowanych prac;
- 6) sporządza zwięzłe sprawozdania z przeprowadzonych zadań projektowych, analizując powstałe problemy i zidentyfikowane ryzyka.

III. Gospodarka rynkowa: przedsiębiorczość w gospodarce rynkowej, cechy gospodarki rynkowej, rodzaje rynków, mechanizm rynkowy, podmioty gospodarki rynkowej, podmioty ekonomii społecznej, parametry charakteryzujące gospodarkę, budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, rola państwa w gospodarce, konsument na rynku, patriotyzm gospodarczy.

Uczeń:

- 1) dostrzega znaczenie przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym – w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej;
- 2) wykazuje zalety gospodarki opartej na mechanizmie rynkowym, doceniając fundamentalne wartości, na jakich się ona opiera (wolność gospodarcza, prywatna własność);
- 3) analizuje funkcje rynku i rozróżnia rodzaje rynków;
- 4) wyjaśnia prawo popytu i podaży oraz charakteryzuje czynniki wpływające na wielkość popytu i podaży;
- 5) określa zależności między podmiotami gospodarki rynkowej, w tym państwem, gospodarstwem domowym i przedsiębiorstwem;
- 6) identyfikuje podstawowe parametry charakteryzujące gospodarkę (w tym produkt krajowy brutto – PKB, inflację, zatrudnienie, bezrobocie);
- 7) analizuje źródła wpływów i kierunki wydatków budżetu państwa oraz przykładowej jednostki samorządu terytorialnego, wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na funkcjonowanie państwa i gospodarki;
- 8) charakteryzuje organizacje i instytucje prokonsumenckie oraz potrafi korzystać z praw przysługujących konsumentom, w tym składać reklamację;
- 9) rozumie, na czym polega współczesny patriotyzm gospodarczy, i dostrzega jego przejawy m.in. w uczciwym prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej w Polsce, płaceniu podatków w Polsce, wykorzystywaniu rodzimych technologii, kupowaniu polskich produktów.

IV. Finanse osobiste: pieniądź, obieg pieniądza, postawy wobec pieniędzy, dojrzałość finansowa, instytucje rynku finansowego, budżet gospodarstwa domowego, spirala zadłużenia, podatki,

Uczeń:

- 1) omawia funkcje i formy pieniądza oraz jego obieg w gospodarce;
- 2) identyfikuje swoją postawę wobec pieniędzy oraz rozróżnia podstawowe postawy ludzi wobec pieniędzy, wymienia wady i zalety każdej z nich oraz omawia poziomy dojrzałości finansowej;
- 3) charakteryzuje najważniejsze instytucje rynku finansowego w Polsce oraz objaśnia ich znaczenie w funkcjonowaniu gospodarki, przedsiębiorstw i konsumentów;
- 4) wyjaśnia podstawowe zasady tworzenia budżetu gospodarstwa domowego, formułuje praktyczne rady pozwalające poprawić jakość zarządzania budżetem oraz unikać i wyjść ze spirali zadłużenia;
- 5) wymienia podstawowe rodzaje podatków w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem podatków, których podatnikami są członkowie gospodarstwa domowego;
- 6) wyjaśnia, z czego wynikają różnice między wynagrodzeniem brutto i netto;
- 7) dobiera odpowiednie sposoby rozliczeń i możliwe do zastosowania ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT);

Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- 1) Odpowiedź ustna / rozmowa problemowa / krótkie referowanie – ocenie podlega merytoryka, argumentacja, komunikacja, etyka wypowiedzi
- 2) Prace pisemne: test / kartkówka / ćwiczenia konstrukcyjne - ocenie podlega merytoryka, argumentacja, interpretacja, forma
- 3) Samodzielna praca z materiałem źródłowym
(dane statystyczne GUS/Eurostat, tabele/wykresy, fragmenty raportu/regulacji, opis sytuacji biznesowej) – ocenie podlega merytoryka, interpretacja, źródła, etyka

Kryteria oceniania

Ocena dopuszczający

Uczeń opanował treści nauczania na poziomie koniecznym; wykonuje proste zadania według instrukcji; z pomocą nauczyciela nazywa i klasyfikuje pojęcia; komunikuje wynik w formie krótkiej wypowiedzi, z zachowaniem minimalnych standardów etycznych i organizacyjnych.

Ocena dostateczny

Uczeń samodzielnie realizuje typowe zadania według znanych procedur. Poprawnie używa podstawowych pojęć, formułuje proste wnioski i potrafi uzasadnić wybór prostą argumentacją. Zwykle dotrzymuje terminów, korzysta z podstawowych narzędzi – np. gotowe szablony, wzory, karty pracy

Ocena dobry

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu pozwalającym samodzielnie rozwiązywać zadania, także w mniej typowych sytuacjach. Dobiera metody pracy, wykazuje zrozumienie zależności przyczynowo- skutkowych, uzasadnia rozwiązania w oparciu o dane /przykłady. Praca w większości samodzielna, staranna i poprawna,

Ocena **bardzo dobry**

Uczeń w pełni opanował wiadomości i umiejętności wynikające z programu nauczania, sprawnie przenosi wiedzę na nowe konteksty. Analizuje, porównuje i ocenia rozwiązania, argumentuje w oparciu o źródła i liczby; przewiduje konsekwencje decyzji. Sam planuje pracę, dba o wysoką jakość i etykę; terminowość i współpraca na wysokim poziomie.

Ocena **celujący**

Uczeń spełnia wymagania jak na ocenę bardzo dobry. Inicjuje oryginalne rozwiązania/projekty o mierzalnym efekcie (np. mini-analiza rynku, prototyp budżetu/strategii), łączy wątki międzyprzedmiotowe. Wyróżnia się dojrzałą argumentacją, refleksją etyczną i samodzielnością; prezentuje postawę będącą wzorem dla innych

Wymagania zgodne z podstawą programową.

„W przypadkach określonych w opiniach/orzeczeniach PPP nauczyciel stosuje **dostosowania wymagań** obejmujące **formę, warunki i tempo pracy** oraz **sposób oceniania**, przy **niezmiennych celach kształcenia**.